ԵԷՏԻՆՃԻ ՍԷՆԵ — ՆՈՒՄԷՐՕ—309 — ՃՈՒՄԱԱ ԷՐԹԷՍԻ—22—ՕԳՈՍՏՈՍ—1859

ՍԷՃՄՈՒԱՑԸ

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իշպու Մէճմուայը Հավատիս, հէր հաֆթա ճուման Էրթէսի կիւնէրի տաղթըլաճագ տըր։

Սէնէսի բէշին օլարագ • Գայիմէ	150	ղուրուշ։	
Ալթը այլըղը քէպլիք	„	80	„
Իւչ այլըղը քէպլիք	„	40	„
Վէ պիր նուսխէսու			3 1/2

Տաշրալար իշխան պէհէր նուսխէսունա փոսթ ախանէ նիզամը մուճիպինճէ իւճրէթ ալընաճաղը խասսէթէն պէյան օլունուր։

Իլանթէն պէհէր սրբասը պիր ատֆալըգ 80 փար։
Էքի ատֆա իշխան պէհէր ատֆասընա . . 60 „
Իւչ ատֆա իշխան պէհէր ատֆասընա . . 40 „
Իւչ ատֆատան զիատէ օլան, վէ զայէթ ուզուն իլանթի իշխան այրընա բուզարլըգ օլունուր։
Տաշրատան կէլէն մէքթուպ վէ իլանթէն բօսթա ժէտրիֆիէրի, կէ ծուռէրէնէրին իւղերինէ օլուս զուզ պու մահալսէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ՆԱՖԻՍՅԸ ՍԷՅՅԻԲԻՅԷ ՄԻՒՄԱԱԼԻՈՒ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 22 ՕԳՈՍՏՈՍ

ԹԷՎՃԻՀԱԹԸ ՍԷՆԻՅԷ

— Էմթաա կէօմրիւյիւ էմանէթի Իւսկիւպ վալիսի սապրգ քէանի բաշա հաղէթլէրինէ։

— Սէնէֆի վալի ազալըզը, Շէհր էմինի սապրգ Հիւսէյին պէյ էֆէնտի հաղէթլէրինէ։

— Շէհր էմանէթի, էմթաա կէօմրիւյիւ էմինի սապրգ Ամէտ պէյ էֆէնտի հաղէթլէրինէ։

— Այասն գայմամագամըզը, Սարուխան գայմամագամը սապրգ Աթա բաշա հաղէթլէրինէ, ֆէնալէ վէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

Յո՞ւիս Դէլէրէրի Վէ Իթալիա Դեսալէհի։

Լահաղը բօլիթիգանըն տըգդաթը պու էնատէ Յուրիք մէշվէրէթինտէ օլուպ, պու մէշվէրէթին հէր պիր հալ վէ հիյէթի արաշարըլմագտա իսկ տէ, հէնիւզ ըէսմի սիւրէթտէ հիչ պիր հավատիս ալընամամըշ տըր։

Շիմտիքի հալտէ ըէսմէն պիր մէշվէրէթին վուգուատը մալիւմ օլուպ, օտա մէշվէրէթին իհտասը թաստիգինտէն, վէ միւթարէքէնին պիրա միւատէթ ուզանմասընան իպարէթ տիր։ Պու իլք մէշվէրէթտէն սոնրա Ֆրանսըզ, Ամսթրիա վէ Սարտէնիա մուբախասալարը պէյնինտէ պիր իմթիզաճսըզլըգ զուհուր իսթիւ, պիր տահա թօփլանամամըշտար տէյի պիր հավատիս տախի զուհուր իթմիշտիր, սոնրասան մուբախասալարըն իւչիւ պիր եէրէ թօփլանամայըզ, կէտահ Ֆրանսըզ մուբախասը Ամսթրիա մուբախասը իլէ, վէ եէնէ կէտահ Ֆրանսըզ մուբախասը Սարտէնիա մուբախասը իլէ միւքեալէմէ իթմէքտէ տիր տէյի պիր խապէր տահա կէլմիշ տիր։

Իթալիանըն ահվալը հաղբրէսինէ պիր գարար վէրմէք իւզրէ ճէլզ օլունան պէօյէ պիր մէշվէրէթին պէօյէ պիր թէրէտտիւտ հալինտէ պուլունմասը խայլը գիչ իւ գալ, վէ միւսալէհէյը ումումիյէտէն սէլալը էմնիյէթէ մուճիպ օլուպ, հէր քէս նէ եառբաճաղընը վէ նէ տէյէճէյինի պիլէմէտիկի հալտէ, պաղը զաղէթալէր պունա պիր մանա վէրիպ, թէքրար հէր քէս միւսթէրիհ օլմայա պաշլամըշ տըր։ Պու մանա շու վէճհ իլէ խիւլասա օլունուր։

Մալիւմ տիւր քի, Ամսթրիա տէվլէթի Լոմպարտիայը Ֆրանսըզա վէրմիշ տիր, տէպիլ քի Սարտէնիայա. Ֆրանսըզ տախի Ամսթրիատան ալընըզը Լոմպարտիայը Սարտէնիայա թէրք իթմիշ տիր, պու հալտէ Ամսթրիա տէվլէթի Սարտէնիա տէվլէթի իլէ Լոմպարտիա իւզերինէ սէօհպէթ իթմէք խոթէմէմիշ տիր։ Պու հալտէ, Ֆրանսըզ մուբախասը միւսիւ Պուրգընէ պիր թարաֆտան եալընըզճա Ամսթրիա մուբախասը իլէ, վէ սիկէր թէրաֆտան եինէ պու Ֆրանսըզ մուբախասը եալընըզճա Սարտէնիա մուբախասը իլէ միւքեալէմէ իթմէք, թէրաֆէյն իսկեաթ օլմատրգճա ուզմուզի մէճլիս թօփլանամայաճագ տըր տէնիյօր. հէր քէս տըշարատան պու հալի կէօրէրէք Յուրիք մէշվէրէթինտէ պիր գարըշըգլըգ հիսս իթմիշտիր իսէ տէ սաբր սէպէպի պու տուր։

Իմտի Ֆրանսըզըն Ռէի զաղէթաը գավլինճէ, պու Յուրիք միւքեալէմէ մէճլիսինտէն իւչ ահտնամէ ջըգաճագ տըր. պիրիսի Ֆրանսա իլէ Ամսթրիա պէյնինտէ Լոմպարտիայա տայիր. միկէրի Ֆրանսա իլէ Սարտէնիա պէյնինտէ եինէ Լոմպարտիայա տայիր. իւչիւնճիսի Ֆրանսա Ամսթրիա վէ Սարտէնիա պէյնինտէ պիւթթիւն Իթալիայա տայիր։

Պու միւշքիլաթը պու սիւրէթտէ հալ օլունմասընա պիր իհթիմալ վար իսէ տէ տիկէր էքի միւշքիլաթ տախի Իթալիա մէսէլէսինի խայը մախսուսթիկէթ կիրիֆթաը իթմէքտէ տիր։

Պունուն պիրի, Ամսթրիանըն Իթալիա իշխան իթախի իսթիդրաղընը պիր հիսսէսինին Լոմպարտիա իզերինէ պըրաղըմասը վէ Սարտէնիա տէվլէթի պիր վէճհիլէ գապուլ իթմէքտէ տիր։ Իքինճիսի Թօսգանա, Մոտէնա վէ սայը տուգալըգլարը քէնտի մէմալիքլէրինտէ իպգասը քի պու իպգա մատտէսինի Ամսթրիա տէվլէթի հեր հալտէ իլերի սիւրմէքտէ, վէ Սարտէնեա տէվլէթի վէ պէլքիմ Ֆրանսա տախի հեր հալտէ գապուլ իթմէմէքտէ տիր։ Պու արալըգտա օ տուգալըգլար ահալիսի տախի միլէթճէ մէճլիսլէր օլուպ, հեր հալտէ էսկի տուգալարընը իսթէմէյիպ, ճիւմլէսի իթթիֆագը արա իլէ Սարտէնիա մէմալիքինէ տախիլ օլմագ միւրատ իթմէքտէ տիրլէր։ Պու հալէրէ նազարէն Իթալիա մէսալհի բէք գօլայըգլա վէ բէք եագըն վագրթտա թէսվիյէ օլաճագ շէյէ պէնզէմէյօր։ Պաշգա տըր էյէր պէօյիւք տէվլէթլէր քէնտի պէյնլէրինտէ պիր գարար վէրմիշլէր իսէ։

Պու արալըգտա Թօսգանա Կրան Տուգասը պիր թէրաֆտան քէնտիսի Թօսգանայա իմթիազլար վէ սէրպէսթիյէթլէր վատ իթմէքտէ տիկէր թէրաֆտան պէօյիւք օղու Կրանտիւք Ֆէրդինանտը զայէթ կիզլի վէ թէպտիլ օլարագ իմբէրաթոր Նաբօլէոնա կէօնդէրիպ, Թօսգանա հագգընտա թէվասսիթիւնիւ մանթըսպ իթմէքտէ իսէ տէ Իմբէրաթոր հաղբէթլէրինին Թօսգանա հագգընտա օլաճագ թէվասսիթիւնիւն միւշարայիմ Կրանտիւք հագգընտա խայրը օլաճաղընը տախի քիմսէ մէմուլ իսէ մէմէքտէ տիր։

Ռուսիա զաղէթալէրինտէն մատտա, հիչ պիր զաղէթատա պէօյիւք տէվլէթլէրին գօնկրէսսօ մատտէսինէ տայիր հարֆ պուլունամամըշ տըր, եալընըզ Ռուսիա զաղէթալէրի պու գօնկրէսսօյու բարմագլարընա թագդզ էօթէյէ պէրիյէ սաթմատըգլարը հարֆէնտազլըգ գալմամըշ տըր, հաթտա, Իթալիա մէսէլէսինի վէ սիլէ իսթէրէք տէվլէթը Ամսթրիա հագգընտա էօյլէ աղըր վէ պիչիմսիզ մուպահասալարա կիրիշմիշլէր տիր քի, հէնիւզ շու կիւնլէրտէ տէվլէթէն պէյնինտէ մէյտանտա կէօրիւնէն խալսէթ վէ միւվէտտէթ ալամէթլէրինէ պիր վէճհիլէ եագըշամագ, վէ մինասիպէթիտ օլամագ, պու տուր Ռուսիանըն ըէսմի վէ զայրը ըէսմի զաղէթալէրինէ օլան ճիւմլէնին հիւքմիւ։

Պու գատտար Իթալիա հավատիսլէրի արասընտա Բօմա հագգընտա հիչ պիր խապէր զուհուր իթմէյիպ, պու հիւքիւմէթին ահվալի զարը էսրար իլէ պիւթիւն պիւթիւնէ գաբալը տըր։

Ռուսահ վէ Պուզատ։ Լէհտի սէքիզ մահաէն պէրիս պու մէմլէքէթէն աճայիպ պիր հալ քէսբ իթմիշ տիր։ Պիր թէրաֆտան միլլէթ մէճլիսլէրինին իթթիֆագը իլէ միրալայ Պուզա Ռուսահ վէ Պուզատա պէյ վէ բրէնս ինթիխապ օլունուպ ինանը իտարէի էլինէ ալմըշ, տիկէր թէրաֆտան ատհիպի միլք օլան տէվլէթը Ամսթրիա թէրաֆընտան պու ինթիխապ հալա թաստիգ օլունամայրպ Բրէնսը միւշարալէյհին հիւքիւմէթի էատասընը պիր հիւքիւմէթ ատտ օլունմուշտու։ Հէնիւզ բօլիթիգաճա պիր հիյէթ քէսբ իտիպ, գալըճէ տէյիլ իսէ տէ բօլիթիգաճա պիրլէշմիշ օլան պէօյլէ պիր եա իքի միլէթ պէյնինտէ պու մագուլէ պիր գարարընընը լագ հալինտէ նէ տէսիսէլէր զուհուր իտէպիլէճէյինի հէր քէս գօլայճա քէշֆ իտէպիլիր։ Բրէնս Պուզայա միւթէվէճճիհ վէ թարաֆիկը օլան քիմսէլէր, պու մէգքիւր հալտէն պայաղճա ֆիւթուր կէթիրմէք բատէլէրինէ կէլիպ, զայրէթ վէ համիյէթլէրինէ սէկթէ կէլմէյէ պաշլամըշ ըսր, բրէնսին ալէյհինտէ օլան քիմսէլէր, պու գարարընը հալի այնի ֆիրսատ ատտ իտիպ, միւշարիլէյհին ինդիրաղընա օլան էմէլ վէ արզուլէրինէ ֆիլիլն ճէսարէթ տախի հասրլ օլմայա պաշլամըշ ըսր, բրէնս քէնտիսի տախի պու իքի մուխալիֆ բիւզկեար արասընտա, հանկը սավպէ թէվէճճիհ իտէճէյինի պիլմէյիպ, քէշֆիի հիւքիւմէթինի էնվալը միւշքիլ վէ մէշագգաթլէ ճայը սէլամէթ խասլէ մէսայի օլուրուսու, համա օրսուն մէսմուսաթըմըզ սահիհ իսէ մէմլէքէթէյն եագընտա պու հալը պիգարարիտէն խէլաս օլապիլէճէքը տիր։ Շէօյլէ քի հեր թէրաֆտան եաղբլարը վէճհիլէ, Բարիս ահտնամէսինի իմզա իտէն տէվլէթլէր, բրբէնս Պուզանըն պիրտան էվվէլ թաստիգի էսպապընըն իսթիհսալինէ միւսարատաթ իլէ մէքատ տիրլէր։

Մուախխարէն Ամսթրիա տէվլէթի թէրաֆընտան բրբէնս Մէթթերնիք Բարիսէ կէլմիշ օլաուզուսատան վէ պու վէսիլէ իլէ Ֆրանսա իլէ Ամսթրիա տէվլէթի պէյնինտէ մուամէլաթը բօլիթիգէյէ թէքրարէն պաշլանմըշ օլաուզուսատան, բրբէնսը միւշարալէյհին Բարիս միւքեալէմէ մէճլիսինէ ադա մագամընտա գատուլ օլունմասընա տուէլը մուահիտէ ըէս վէ բրբղա վէրմիշլէր տիր տէնիյօր։

Մէմլէքէթէն հիւքիւմէթինին ճանիպի տէվլէթը Ամսթէտէն թաստիգի մատտէսինին մաղսաթասը խայլը վագրթտան պէրիս. հաղբը օլուպ, ճիւմլէյէ մագսուլ օլմուշ տուր, օ հալտէ եագընտա Բարիս միւքեալէմէ մէճլիսի թէքրար աչըլըպ, պու մաղսաթա տախի իմզալանաճագ տըր։

Պու հալէ նազարէն բրբէնս Պուզանըն Ռուսահ վէ Պուզատան պէյլիքինին թաստիգի սեպտեմբերին նըսֆընտան սոնրասյա մէմուլ օլունուր։

ՀԱՂԱՏԻՍԱԹԸ ԵՃՆԷՊԻՑԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ։ Հէր նէ գատտար Լորդ Բանքանըն հեր թէրաֆընտան սուլհու ասայիշ խապէրլէրի կէլմէքտէ իսէ տէ, հեր նէ մէրթէպէ էմնիյէթը ամմէ կիւն պէ կիւն թագվիյէթ պուլմագտա իսկ տէ, Ինկիլթէրրանըն պէրրի վէ պահրի թէտարիքատը նօգսան պուլմայըպ, Թէրբանէլէր վէ սիլահխանէլէր կէճէ կիւնտիւզ իշլէմէքտէ տիր։

Պու թէտարիքատըն նէ իշին վէ քիմէ դարշը օլաուզունու քէշֆ իթմէք իշին բէք պէօյիւք բօլիթիգա սահիպի օլմայա տախի հաճէթ տէյիլ տիր։ Լաքին պիր իհթիյաթ մը տըր, պիր նիյէթ մի տիր, իհթիմալ տըր իքիսի տէ վար. պէրի թէրաֆտա իքի պէրրիյէ պէօյիւք տէվլէթլէրի վագտա Ինկիլթէրրատան ազ շամատա իլէ լաքին օնատան նօգսան օլմայարագ օրտուլարընա վէ տօնանմալարընա էօյլէ պիր նիզամ վէրմէքտէ տիրլէր քի, սիւրէթը հալ նազարէն կէլէճէք իլք պահարատէ մութլագա տիւնեա պիր պէօյիւք ճէնկ տահա միւշահատէ լ տէճէք զանն օլունուր։

Միւլահաղա ինսանըն, իրատէ Ալլահըն տէ միշլէր։

— Լինքէրտանտան Պէյ զաղէթասընտա շու վէճհիլէ եազըլը տըր։ Ինկիլթէրրա քիշիզատէկեանը կէչէնտէ պիր մէճլիս օլուպ, իշլէրինտէն պա-

զը վէքիլէր այլբարագ խարիճկէ նա-
զելը։ Յետ Ն՛ան Բուսէլ կէնտէր-
միշէր տիր։ Պու մէճլիսէն մէրամ,
1856 սէնէսի խաթթը հիւմայունու,
մէմլէքի Շարգիէնէ մէղէպ սէր-
պէսթիկէթինէ պիր թէմինաթ օրտու-
զունան, պու ֆէրմանը Ալինին թէ-
մամի իլէ իճրասընա Ինկիլիզ հիւքիւ-
մէթի թէրճիմանան տըրգամթ օրտուն-
մասընը հիւքիւմէթէն իլթիմաս իթ-
մէքմիշ։ Պու վէքիլէրին բէյնի, Ամի-
թանէտ սապրգ Ինկիլիզ էլչիսի պու-
լունան Յետ Բէտֆորտ իմիշ։

Ինկիլիզ զապէթալրինին պիրի,
պու միւքիալէմէյի շու վէճհ իլէ
նագլ իտի։

Քիշիզատէկեան վէքիլէրի, պաշ-
լարընտա Յետ Սթրատֆորտ Ռէտ-
լիֆ, վէ Խաղրամէնթ մէճլիսի ապա-
ղընտան Սըր Դաղլիշը, խարիճկէ
նազելը Յետ Ն՛ան Բուսէլին հուզու-
ռունա չըգըպ, մէրամէրի, մէմալիքի
Շարգիէնին պաղը թէրաֆլէրինէ
էէրիսէն օլան Իրօթէսթանթարա
հիւքիւմէթը մահալէկ թէրաֆը-
ըընտան պաղը մէրմէպէ զուհուրա
կէլէն ճէվը վէ թատատխանթը մէն
իմէք իլթիմասը իսի։ Յետ Ն՛ան
Բուսէլ պունդարը քէմալը իլթիֆատ-
լէ գատալ իմիշ տիր։

Յետ Սթրատֆորտ, վէքիլէրին
մագսատ վէ սէրճէյի իսթիհգագլէ-
րինի նազելը միւշարալէհ հուզու-
ռինէ թատֆիլ իսիւպ, քէնտիսինին
տախի պու մատատէ նէ մէրմէպէ
թէվճճիհիւ օլտուզունու պէյան
իմիշ տիր։ Վէ պու խուսուս հագ-
ընտա խայլըճա պիր միւքէալէմէ ա-
գընա, Յետ միւշարէյհ,
քէնտի զանընմճա տէսի, մէզհէպ
սէրպէսթիկէթինէ միւթատալիգ օլան
ֆէրմանը Ալլի մէդքիւր հիւքիւմ-
թը Օսմանիկ թէրաֆընտան պիրա
թէրէտտիւտ իճրա օլունմագտա տըր։
Շու գատար քի, հիւքիւմէթը Օս-
մանիկ պաղը ուզագ էյալէթլէրէտ,
իգթիզատը գատար գուվվէթ կէտա-
թէրմէյիպ, պունդան զուհուրա կէ-
լէն միւշքիլաթ քի, շու իշլիքէտմը-
զա սէպէպ օլմուշ տուր, տէսի, էք-
սէրիսէ օ ուզագ մահալէտ օլան հիւ-
քիւմէթ մէմուրլէրինին, վահշիսէթ,
խատասիւպ, պամալ իմիգատատի վէ
իրթիքէտալէրի ալամէթլէրի տիր։
Պու մագուլէ մէմուրլէրի ճէլպ ի-
տիպ, հարէքէթլէրին ճէվապ սիվալ
իմէք, զանընմճա մէզհէպ սէրպէս-
թիկէթինէ քիֆայէթ իտէր պիր ու-
սուլ տուր։ Վէ վագտա 1856 սէնէ-
սի ահանամէսինի իմզա խանէն հէր
տէվլէթ, պունուն թէքմիլ իճրասը-
նը կէօրմէք, իֆրատ խայրը ալը
զանն խէրիմ։

ԱՃԷՄ։ Վուգուի հալէ նագարէն
շու էնտատէ Ճէմ տէվլէթի կէրէք
բօլմիգատա, կէրէք միլքիսէճ վէ
կէրէք ասքէրիճ մէմուլին զայրի խս-
լահաթէ մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։
Կէչէն սէնէ Ֆիւրուղ խան հէմէն
պիւթիւն Լիւրոբա տէվլէթլէրինի
տօլաշըպ, հէր պիրլէրի իլէ պիրէր
միւվատէթ վէ թիճարէթ ահանա-
մէլէրի իմզա իմզա տիր, վէ պու ա-
նէտէք Ճէմ տէվլէթինին Լիւրոբա
տէվլէթլէրի իլէ հիչ իսթիյատը եօք
կիպի իքէն, շիմտի, ճիւմլէսի իլէ
մուահիտ պուլունմուշ տուր, վէ եա-
վաշ եավաշ հէր թէրաճա պիրէր էլ-
չի տախի կէօնտէրմէքտէ տիր։

Սիլքիսէ սատրազամ Սիրզա ազա
խանընն տէֆինէն սօնրա, Նասրէտ-
տին շահ խայրը իսլահաթ վէ թանզի-
մաթ իհտասընա մուվաֆֆագ օլուպ
սէրպէսկէթ, հուգուգ, վէ էմնի-
յէթ գազանսի ըէյտէր բէյ վիւճու-
տէ կէլմէքտէ տիր տէնիսօր։ Ամբէրի-
ճէ էլչիսէն միւթէճավուզ Ֆրանսըզ
զապիթանը, ֆէնընը հարպ, թալիմ,
վէ ամէլիաթէ Ճէմ ասքէրինի ալըշ-
տրմագտա օլուպ, պիր գաչ մահալէ
օրտուլար գուրբուլարագ ասքէր կէճէ
կիւնտիւզ նիզամ հարէքէթլէրինի
թահսիլ իթմէքտէ, վէ Նասրէտտին
շահ վագըթ վագըթ քէնտի հուզու-
րի իլէ ասքէրի զայրէթ իւ համիսե-
թէ թէշվիգ իթմէքտէ տիր։ Կէչէնտէ
պու օրտուլարը պիրիսի մէմլէքի
Օսմանիսէյէ ճիվարիսէթի էճիրտէն
խայը գելլ իւ գալէ մուճիպ օլմուշ
ուտու, տըրգամթ վէ թէճէսսիս օ-
լունտուգտա պու գելլ իւ գալ տախի
մահվ վէ զայիլ օլմուշ տուր։ Հաթ-
տա Շահ հայրէթլէրի թէպրիզ ճա-
նիպինէ կէլճէյինտէն, օ ճիվարտա
օլան պէօյիւք վալիլէրին պիրիսի,
հուտուտու կէչիպ, թէրաֆը տաղ
թանտաթը Ամնիսէտէն Շահը միւշա-
բաղէյի թէպրիք իսէճէք տիր տէնի-
յօր։

Լլ հասրլ տէվլէթէն պէնինտէ
տապիթ օլան հուպուս խալիսէթ
պիր սէկէթ կէլմէսիքտէն մատատա
կիւն պէ կիւն թագվիսէթ պուլմագ-
տա տրը։

Թէպրիզտէ Օսմանը շէ հէյնտէ-
րինէ կէչէնտէ վագը օլան հագա-
բաթ իշին տախի ֆարիգ օլան թագ-
զիսէ պիր ան էվվէլ վերիլճէք տիր
տէնիյօր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻՒԹԷՆԵՎԻԷ

Ն՛անիպի Պաղը ալիսէն արզ օ-
լունուպ մուճիպինճէ իրատէի սէնի-
յէ թատլիգ իթմէսի վէճհիլէ, պու
էսնատէ էսհապը մանթըսպէ վերիլ-
մէքտէ օլան էսհամը ճէտիսէ էվրա-
գընտա, էմնիյէթ գօմիթէսի ապալա-
ընտան պիրինին իմզասը մութլագա
պուլունմաճագմը։

Իմամի մէղքիւր գօմիթէյէ ազա օ-
լան թէօտոր Պաղթաճի, Դամոնտո,
Դուբ, Ֆարգոնէ, Հանսօն վէ Օլ-
րիֆի պիլ միւնամէզէ էվրադը մէղ-
քիւրէնին արդասընա իմզա իսէճէք-
լէրմիշ։ Պու խուսուս բէսամն ճիւմ-
լէյէ իլան օլունմուշ տուր։

Լտրագը մէղքիւրէսէն իւշ
սէօրթ միլիոնլուգ շէյ կէչէն հաֆ-
թա վերիլմիշ տիր, վէ պունտան
պէօյլէ բէյտերբէյ վերիլէճէք տիր։

— Սիլսթրէ վաքօրու ահվալինին
թահգիգ վէ թէճէսսիս զըմնընտա
թայլէն օլունան գօմիսիօն պու-
հաֆթա իբի տէֆա Թէրանի ամի-
բէտէ մէճլիս օլմուշ տուր։

Գօմիսիօնու մէղքիւրիւն բէյսի,
լիման նազելը Սիւշավէր քաշա օ-
լուպ, ազատ բաթրօնայը հիւմայուն
Մէհէմմէտ բաշա վէ գաբադ սիվա-
րիսի Ալի Սահիբ պէյ վէ միրալայ
Էրիճ պէյ վէ Բուսիա, Ֆրանսըզ վէ
Ինկիլիզ պէյլիք վաքօրլարը գօման-
ատանլարը, վէ քեսթիպ Բէֆիզ է-
ֆէնտի, վէ Ֆրանսըզճա մուհարիր
վէ մի թէրճիմ Յովհաննէս Ալթուն
պէյ։

— Կիրիտէն կէլէն սօն հաբարիս-
լէր, պաղը մէրթէպէ միւսթէրիհ օ-
լաճագ բատէտէ տիր։ Լիմա Մէհէմ
մէտ բաշա պիր թապուր ասքէր իլէ
Պրօզնէրօ թէրաֆընա, վէ լիմա Հա-
սան բաշա քէզալիք պիր թապուր
ասքէրլէ Սէսարա թէրաֆընա սէվք
օլունուպ, էրպատը ճիւրմ իւ ճինա-
յէթէն պիր խայլըճասընը պունդար
էլէ կէչիրմիշլէր տիր, վէ թահգիգ
վէ թէճէսսիս օլունտուգտա, ֆէ-
սատ պաշլարընը էքսէրի, սապրգա
Կիրիտի օլուպ պիրէր ճիւնհա իլէ
Լուհանէ ֆիրար իմիշ օլան քիմսէ-
լէրտէն օլուպ օլմազ թէպէիւն իմիշ
տիր։

Վ իւքելայը սէվլէթին գարարը
իւզրէ, Կիրիտէ եէնիտէն պիր մէդ-
ատար մուհաֆազա ասքէրի կէօնտէրի-
լէճէք տիր։

— Ամիթանէյէ ճիվար օլան Բում
էլի վէ Ինատօլու էյալէթլէրին պա-
զարընտա էքիրկէ զուհուր խիւպ
էրէյի խատարաթ վերմիշ տիր, վէ
պունլարընը պիր մրգատրը Ամիթանէ-
տէ տախի կէօրիւլմիւշ տիր։ Քէ-
զալիք պունդան օն պէշ կիւն ագտէմ
Ամիթանէտէ հիսս օլունան զէլզէլէ,
ճիվարտա Կէլիպօլու, Իմրօզ, Միտիլ-
լի վէ մահալը ասիրէտէ ազ չօգ շիտ-
տէթլէ զուհուր խիւպ, ահալիյէ
խայրճա գօրգու վերմիշ տիր։

— Լէհտի գուլէտէ իբի եիւզ էլլի
պէշ չօճուգտան միւրէթթէպ օլան
Սուրբ Փրկիչ մէկթէպի իմթիհանը
կէչէն հաֆթա վագի օլուպ, մանթ-
պու վարագասը էլմիպէ կէճ էէթիշ
միշ օլուզունտան թաֆսիլատը պիգ-
զարուր կէլէճէք հաֆթայա պըրա-
զըմը տըր։

— Քէզալիք Սամսթիատա, Սուրբ
Սահակեան Սանուց Ընկերութիւնուն
եէվմը մէղքիւրտէ վուգու պուլան
իմթիհանընա տայիր իրտալ օլունան
մէկթուպ էլմիպէ կէճ էէթիշմիշ օ-
տուզունտան, պիղզարու թաֆսիլա-
թը կէլէճէք հաֆթայա պըրազըմը
տըր։

— Քէզալիք Սամսթիատա, Սուրբ
Սահակեան Սանուց Ընկերութիւնուն
եէվմը մէղքիւրտէ վուգու պուլան
իմթիհանընա տայիր իրտալ օլունան
մէկթուպ էլմիպէ կէճ էէթիշմիշ օ-
տուզունտան, պիղզարու թաֆսիլա-
թը կէլէճէք հաֆթայա պըրազըմը
տըր։

— Տիարպէքիր ճանիպինտէն շու-
վէճհ իլէ եատըրը տըր։

Սահիտ տէնիլէն շէ հրտէ Քիլտա-
նի միլէթինին էլլի տլթմըշ սէնէտէն
պէրիւ պիր մէկթէպլէրի օլուպ, պու
մէկթէպ միլէթին չօճուգլարընա
տար կէլտիրմէտէն, թամիր վէ թամ-
սիրինէ մուպաշիրէթ օլունմուշ, վէ
քիմսէ պիր իրշէտ իթմէյիպ, մէկթ-
պին էպնիսէսի խիթամէ գարին օլ-
տուզու հալտէ, պէլլէի մէղքիւր
գատրը տէլլալ չաղրըթարագ Իսլամ
կիւրուհինի ճամիսէ ճէլպ խիւպ,
պէօյլէ պիր մէկթէպին ինշասընը Իս-
լամ մէզհէպինէ մուզայիր տատ խէ-
րէք եըգրմասընը թէքլիֆ իթմիշ, վէ
մէՀուլսէթինի իւզէրինէ պլրըզը-
տան կէրէք մէճլիսէն վէ կէրէք տա-
յը թէրաֆտան մուվաֆֆագատ կէօ-
թէրիլիպ, իճրասընա թէշէպպիւս օ-
լունտագ իլէն, միրալայ Իսմայիլ
պէյ մէճլիսէ կիրիպ, վէ պու հարա-
քէթին խիլաֆը ուիզայը Ալի պիր քէ-
ֆիյէթ օլուզունու քէլմատը թա-
վիզ իլէ պիլ պէյան, խաթիմա օլուն-
մասընդա, պիւթիւն ասքէրիմիզ պու
մահալէ գըրըրըրմ, մէկթէպի էօյլէ
եըգարարընը, տէմիշ տիր։ Պունուն
իւզէրինէ մէկթէպին գաբու ըրրնա
վէ ըէնիրէլէրինէ տիվար էօրտիւ-
րիւպ քէնֆիյէթի էյալէթ միւշիրինէ
արզ վէ օ տախի Ամիթանէյէ ինդա
խլէմիշ տիր։ Ն՛ան'պի հիւքիւմէթ-
տէն, պու խուսուստա տախի միւգ-
թէզայը մէրհամէթը սէնիսէ իհդագը
հագգ օլունտաղը շիւպհէտէն միւս-
թաղնի իսէ տէ, գատրը մումայիլէյ-
հին հարէքէթի հէր նէ մէրմէպէ
թատիպ օլունտագ, վէ խիլաֆը
տար իւ զէման վէ մուզայիրի բիզայը
Ալի իսէ, մումայիլէհ միրալայ պէյին
պու համիյէթի տախի տէրճէյի քէ-
մալտէ մէտհ իւ սէնա վէ միլլէթճէ
թէշէքքիւրե շայան պիր հիւնիւ-
թէտպիր օլուզունտան պիլ իֆֆիթ-
խար զազէթամըզա տախի տէրճ օ-
լունմուշ տուր։

— Իզմիր ճանիպինտէն օգոստոս
10 թարիխլի թէրաֆըմըզա շու հա-
վատիսլէր եազըմըշ տրը։

Զըգան ճումատա ախշամը, սատթ
իւշ բատէլէրինտէ, հէզալէ կիրու-
հինտէն Լումուն պիրի, ուֆագ պիր
նիզա իւզէրինէ, թախմինէն օն տօ-
գուզ էրմի եաշընտա պիր Իզմէնի
պէրպէր ուշաղընը խանչէր իլէ կէօք-
սիւնտէն վուրուպ անինտէ հէլաք իթ-
միշ տիր։

Քէզալիք Օլիֆ գազասը եօլունտա,
պիր զապթիսէ վէ պիր ուշագ
իլէ, գօզա ալմազա կիտէն պիր թիւճ-
ճար էօնիւնէ չէնտա նէֆէր հայտուտ
չըգըպ, թէշհիրի սիլահա տավրան-
տըգլարընը կէօրսիւնտէ, թաճի-
րի մէրգում ավտէթինտէ էրինէ ալ-
մագ իւզրէ, իւզէրինտէ օլան ագճէ
թօրպասընը չալըլտար արասընա ատթըպ
ֆիրարէ եիւզ թուրթմուշ իսէ տէ,
հայտուտալար աթըլան ագճէյի կէօ-
րիւպ ալտրգըրը, վէ զապթիսէյի իւշ
եէրինտէն եարալայըպ էօլտիւրտիւք-
լէրի, վէ թիւճճարը ուշաղընը պէ-
բապէր ալըպ ֆիրար իթմէյէ մէս-
մուիպիպ օլմուշ տուր։

Կէրէք մէրգում Լրմէնի տէլիգան-
լըընը էօլտիւրէն Բում, վէ կէրէք
պու հայտուտարարը ահար գարիսպէ
հիւքիւմէթին բէնէյսինէ տիւշճէք-
լէրի, վէ էմնալէրինէ մուճիպի իպ-
րէթ վէ ինթիգամ օլմագ իւզրէ,
հագգլէրինտէ թէրէթթիւպ իսէճէք
ուգուպպէթէ միւսթահագ օլաճագ-
լէրի մէմուլի էզլէպիպ տիր։

— Լօտէ միշտէն ալընան խապէրլէ-
րէ նազարէն, մահը հալին եիրմի ալ-
թընտա լէյլէն շիտատէթլիւ եաղ-
մուր կէլէրէք, պէշ ալթը սէնէտէ
պիր տէֆա վուգու պուլուզու իւզ-
րէ, Լվրան տէնիլէն սէլ մէմլէքէթ
տէրուենինի վէ հէվալինինի պուսրը,
խայրճա մահսուլատ վէ պիր գաչ
ճան տախի թատատէի սէյլապը պարան
օլմուշ տուր։

Սայէյի մէարիֆվէյէի հազրէթը
Ն՛ինանպանիտ, Իզմիրի գատար ի-
տաս օլունան թէլէգրաֆ, Իզմիրէն
Սագըզա վէ Ամիթանէյէ մուխապե-
թաթէ պաշլամըշ տրը։

— Լնգարէ ճանիպինտէն օգոստոս
12 թարիխի իլէ թէրաֆըմըզա շու
հավատիսլէր եազըլը տրը։

Պիր գաչ պատան պէրիւ եաղմուր
եաղմամըշ իքէն, նակէհան հավայը
գարա պուլուտ գապալրպ, չէտիս
պիր ֆուրթունա գօրուպ, պաղ,
պօսատան վէ մէյվէ տաղամլարընը գը-
բրպ ալթ իւսթ խարապ իթմէքտէն
սօրա, իրի տանէլի վէ զայէթ պրգ
տալու եաղմայա պաշլատը քի, թամ
էլլի էրի տագիգ սիրարիւ, պատէ-
հու էրթէսի կիւնիւ տախի իւշ տա-
թի տիւզիսէ եաղմուր միւմիէտ օ-
լուպ, իլք կիւնիւ տալուտան վէ էր-
թէսի կիւնիւ եաղմուրատան հասրլ օ-
լան զիյան վէ զարար, նէ պազարատա
պիր սալըրմ իւզիմ, նէ ազամլար-
տա պիր մէյվէ, նէ թարլաշարատա
պօսատան պրրադմայրպ, բէք չօգ պաղ-
լարըն տախի թօփրագընը ալարագ,
եաղան եաղմուրուն սէլի իլէ պէրա-
պէր սիւրիւպ կէօթիւրմիւշ տիր։
Բէք չօգ պաղ խանէլէրինի սէլ պա-
սրպ, իշլինտէ օլան ինսանարը էօ-
ռիմ հիսէթինէ կէթիրէրէք, էշէտ
վէ սէլ ազընտատա պու լուսնան էքսէրի
սրզրը, տավար վէ ասրը հայվանատ-
լարը տախի սէլ կէօթիւրտիւ։

Խիւլասա, պու տէհշէթլիւ ֆուր-
թունատան հէր քէսին հիսսէսինէ,
էլլի, եիւզ, պէշ եիւզ վէ պին զու-
ռուշա գատար զարար վէ զնյան խա-
պէթ խիւպ, խայրճա պաղէլէր
տախի պու տօլունուն սերսէմլիսինի
պիր գաչ սէնէ չէքէճէյինէ տասա
շիւպհէ եօգտուր։ Պու աֆէթտէն
չէհրին տէօրթ էթրաֆընտա օլան
պաղ վէ պաղչէ ճիւզելի քիւլի զէտէ-
լէնիպ, եալընըզ պէօյիւք Լտատ սէմ-
թի համա օլուն սէլամէթ տիր։

— Քէզալիք չէհրին իչինտէ վէ էթ-
րաֆընտա, տատմ սօյմագ վէ էօլ-
տիւրմէք կիպի հապատաթլար, վա-
գըթ վագըթ վուգու պուլուպ, ֆա-
գատթ պու կիւնլէրտէ շու թօհաֆ
հիքեայէ վուգու պուլմուշ տուր քի,
հէմ ահալինին էմնիյէթինէ, վէ հէմ
պիւթիւն պու հապատաթա միւթէ-
ճասիր օլան հայտուտարընը աշքեար
օլմասընա տէլիլ օլտու։

Ամբողջ Ս-Բեմադրություն։

Ամբողջ Ս-Բեմադրություն։

Ամբողջ Ս-Բեմադրություն։

իլէ միլէթը Իրմէնիանտէն մէշհուտ օլան թէվէճճիւհ վէ թէզէ.քիւբ խ. ֆայը թէշէք.քիւբ իտիւպ, պատէհուս միւթէպէր շահատէթ, վէ ումումէն մագպուլ օլան թէվարիխ .քէլամլէրի իլէ պուռնան 4351 սէնէ, վէ հաղ ըէթը Իսատէն 2292 սէնէ ադտէմ, Իրմէնիլէրին բիրի օլան Հայկ, Պապիլօն գուլէսինատէն կէրի տէօնիւպ, վէ ասպա իւ էճատատրնէն միլքինէ կէ. լիպ միլէթինին խաթիգլալխէթինի իսպ դա իթմիշ, վէ պու վուգուաթէն է. սէրի զայիլ օլմամագ իւզրէ յուլխին 31 ինճի կիւնիւնիւ պու էէվմը մէս՝ուս տուն զիքրինէ թարիխս իթմիշտի։

Սինէթը Իրմէնիանտէ պու կիւնտէն պիր տէվրը ֆէլէքխէյէ տարի ի. թիպար օլունուպ, Հայկ տէվլի թէս. միյէ օլմուշ տուր .քի, 1460 սէնէ իմ թիտատի օլուպ, պու էսնատէ պու տէվրին իւչիւնճիսինատէ իզ .քի, պու տարի 1888 տէ խիթամ պուլա. ճագ տրը։

Պու խաթիմատ շայեան նութգունն հէտէֆի, միլէթ սիւպեանը թէրքի. յէսինին, միլէթ հսէրլէրի իլէ նէ մէրթէպէ մէրպուրթիյէթ օլտուղու. նու իսպաթ իթմէք իտի. չիւնքի սիւ. պեանրն գալը իւ ֆէքրինէ թագվի. յէթ վէրէճէք չէյ, միլէթին մէղ. հէպ վէ թէվարիխի տիր։

Մուբատեան մէկթէպի շակիրատ. նընն էլ հիւնէրլէրի օլան թաավիր. էր, լիթօղրաֆիա պատմալարը վէ սայրը ըէմմէր քէմալը իֆթիխար իլէ մէշհուտիմիզ օլմուշ տուր։ Պու զէ. նաաթ մահսուլէրի հէմ ուսթալ. ըրն մէհարէթի հէմ շակիրատանրն ճահտ իւ զայրէթինէ տէլալէթ ի. ուէճէք բատէլէրատ օլուպ, շու ճի. հէթէլէ տարի քէմալը մէսուրլիյէթի. միզ օլմուշ տուր .քի, պու մէկթէպին շակիրատանրն պէօյլէ մէշհուր հիւնէր. էրի Ֆրանսատա թահսիլ իտիւպ, Հարգ մէմալիքինէ Ֆրանսանրն էպէ. տի պիր պէրկիւզարը մագամինատ թագուիմ իտէճէքլէր տիր։

Միւտիր բահիպին նութգունատն սօղրա, միւքեաֆաթ թէվզիլինատէն էվվէլ, մումայիլէյհ պարան թայլօր տարի շէօյլէ պիր նութգ իրատ իթ. միշ տիր։

« Վէնէտիկ Մխիթարեան բահիպ. լէրինին կէրեք հօճալարը վէ կէրեք շակիրատանը արասընատ պու իլք տէ. ֆա պուլունարագ քէնարիմի մէս՝ուս ատատ իտէրիմ, խուսուսի իլէ շակիր. ատանրն ճահտ իւ զայրէթինէ միւ. քեաֆաթ օլաճագ շու տէֆինէ թաճ. լարրնը հուզուրումտա կէօրտիւքտէ։

Հալ պու .քի, չօգատան պէրիւ սիզ. լէրին շայեանը բէսէնատ թարիգաթրնը պիլմիշ վէ թանըմշըմ, վէ տուրբ Լազար ատասը մանասթիրրնը .քի, Վէնէտիկին Սան Մարգ մէյտանրն. ատան, Լիտօ գալէսինատէն տահա էօ. թէտէ ուֆուգտա միւշահէտէ օլաս. նուր, օթուղ սէնէ ադտէմ վիզիթա իթմիշիմ, .քի եիւղ սէնէտէն պէրիւ Հարգատա լիհատասը մէտէնիյէթէ պու. մէրթէպէ մուավէնէթ իտէն վէ Պարպտա Հարգ .քիթապէթինի շէ. րէֆ պուլտուրան պու մէշհուր պաս. մախանէնիզ տարի միւթէհայիր օլ. մուշտուր։

Պագիր Ղէլէճէ* Մէճմո՝ապէ։

— Մէճմուատմըզա տէրճ օլունմագ իւզրէ, իշ պու բրօթէսթօ մէքթուբ. պու Դարա հիսար ճանիպինատէն թէ. բաֆքըմըզա վասլ օլմուշ տուր։

Բայեթլիւ խօճա Մալիմ Հազարեան. տուխանի, Զինատան գաբու։

Մարգարեան Յօհաննէս աղանրն ախզուլթա. լէրինատէն տօլայը վուգուս պուլան տէյտանթրնը վէ մանթուպաթրնը թէսլիյէսի հագգընտա, թա. ռրքը թիճարէթխանէյի ամիրէատէն սինոդա մէ. մուրու թայեին օլտուղունուզու, վէ պու ճիհէթ. լէ ասկապը մանթուպա մաղազանըզի տավէթ ի. տիւպ, մանթուպէրինին մըգտարլէրի իլէ խմէրի. նին գայտ իթտիրմէէրինի 1859 օգոստոս 1 թարի. խինէ չըգարըլան Մէճմուատը Հավատիս զապէթատը վասէթատը իլէ իլան իթմիշտիր։

Սէրտուման էլէվմ հայատատ, վէ խոթէնիլէն վագրթ հաղըրտե, վէ բէք կիւզել ադը պաշընատ օլուպ, բէտմէն տէֆթէրլէրի տարի թիճարէթխա. նէյէ պէրբաղըմըզ օլտուղու հաղտե, մուախարէն առհապը մանթուպատան թանգիդ օլունարագ մա. ղազանըզտե պաշգաճա տէֆթէր թանգիմ օլունմատը, զանթընըզ էն քիւչիւք ալաճագլրատան պիրի վէ խուտուսի իլէ էօթէտէն պէրու մէքտուման ըէտերի էմէքտարլարը, վէ հալա թատպիգ վէ խիւլասէքտարլարը պուլունտուղունուզ սրբատե, սինոդա եանի քեաֆէյի ալաճագլրար թարա. ֆընատէն բայէթի մուհատպէյէ վէքիլի միւսթա. գիլ օլտուղունուպ, վէ պաչըճա շու մէմուրլիյէթ. տէ պիր գաչ տահա ալաճագլրատան ըէֆիգինիղ պուլունմամասը շայետ վար իսէ տէ, անէրին իմ. ղալէրի վագը օլան Իլանատ կէօթէրիլմէմէսի ու. սուլ վէ նիզամը թիճարէթխանէյինին քիւրիէն խի. լաֆը օլուպ, պունատն տարի իլան իթտիրիլմէսի ալէմի թատճիւպ վէ տուչի զանանէ մէճպուր իտէր մէվատատէն օլտուղու չէօյլէ տուրատա։

1859 յուլիս 25 տէն իթիպարէն իւչ պյա գա. տտար մէքտուման ալաճագլրատ օլան զէվմատէն մանթուպլէրի մըգտարլրը վէ խմէրինի գայտ իթ. տիրմէյինէք օլուբ իսէ, օլ զամանէրին ալաճագլրատ թանըզմայաճազանէ տայիր իլանատ չարթ պէյան օ. ղունմատը պիրի պիւսպիւթիւն շաշբրթատ. չիւնքի պէօյլէ պիր նիզամը ումումի, եաթատ հէր քէսին մէրամը հէր նէ օլաբ իսէ օլաուն անրն իճրատը, շիմտիյէ գատտար իշիթիրմէ մէշ օլտուղի ճիհէթլէ, մէքտուման պու պատատ մութլագ եա իմթիազի մանասուսէսի օլմալը, վէ եա թիճարէթխանէյէ հէնիզ պէօյլէ պիր նիզամ գատար վէրիլմէշ պու. ղունմալը տէխիւ մէմուլ վէ շիւպհէ իթմէքտէն հալի տէյիլիմ։

Շիմտի մատէմ .քի մէքտուման էն պէօյիւք ա. ղաճագլարը, վէ մէսահիլի զաթիյէմ իշիւն Դարա հիսարը սահիպատ պուլունմուշ օլուպ, վագթը ավ տէթիմ տարի հէնիզ պիլինէմէտիկի, վէ զաթընը. զան ալաճագլարը թարաֆընատէն վէքիլի պուլունտու. ղու ճիհէթիլէ, պունատն ադտէմ վագի օլան իլա. նընընզատ շու մէճնուզ վէ պիր գաշ սիւրլիւ մա. նասը օլան մատէրլէրին աշկիքար, վէ սայիրէսինին նիզամ մուվաֆֆագ սիւրէթատ էէնի պաշտան ի. լան օլունմասընը թարաֆընըզատէն մանթուպ, վէ թարիխատէն իւչ հաֆթայէ գատտար ճէվապ պու. հուբ իթմէտիկի հալտե, իլանրընըզը սինոդա մէ. մուրլիյէթինիզէ պէրատէր բրօթէսթ իտէրիմ. վէ սիզի տարի բրօթէսթիմի թէմամը իլէ գատտու. իթմիշ պիլէրէք, մէքտումատէն հէր կիւն ալաճաղը. մը խմէթմէկէ սէլահիյէթիմ օլտուղունի, վէ պունա. տան պէօյլէ տարի օլաճաղընը եինէ զաղէթատը մէղքիւր վասէթատը իլէ իսէթատ իտէրիմ։

1859 օգոստոս 14. Դարա հիսարը տահիպ։

Եզէիպար ճէլհիրճեան։

ԻԼԱՆ

ՇԻՐԲԻԹՐ ԽԱՅՐԻՅԻ

Իշ պու աղոստոս 24 բաղար էր. թէսի սապահրնտան իթիպարէն Շիր. քէթի Խայրիսէ վաբօրլարրնը սա. պահլարը մահալլէրինատէն զիրտե մու. հարրէր վագրթլէրտե հարէքէթ ի. տէճէքլէրինին պէյանի։

Սահաթ 11½ տա Ընթօլի նամ վա. բօր Պէօյիւք տէրէտէն

» 12 Թօփհանէ » »
» 12¼ Կէօքսիւ » »
» 1¼ Սթէնեա » »
» 2 Բումէլի » »
» 2¾ Դանտիլի » »
» 3¼ Ընթօլի իքինճի սէ. ֆէրի
» 3¾ Կէօքսիւ քէզալիք
» 12¾ Թարապիա Լէնիքէօյ. տէն
» 12¼ Պէշիքթաշ նամ վաբօր

Երնաուտքէօյտէն իլք սէֆէրի

» 2¼ Տէֆա իքինճի սէ ֆէրի
» 4 Տէֆա իւչիւնճիւ սէ. ֆէրի
» 2 Պէյլէրպէյի Պէյքօզտէն
» 1¼ Ընթօլի նամ վաբօր

Քէօրբիւտէն հարէքէթի

» 2 Կէօքսիւ » »
» 2½ Թօփհանէ » »
» 4 Պէյլէրպէյի » »

Մ է ախշամտարը քէօրբիւտէն մէն. վալը սապրդ իւզրէ հարէքէթ իտէ. ճէքլէրի իլան օլունուր։

ԻԼԱՆ

Ալաճա համամը ճիվարրնտա իւսթ պաշտա հէլվաճը տիւքքեանրնրն գաբ. շը սըրասընատաքի օլան մաղազատա, հէր նէվի տիվար քեահատը, Խարիս ֆատրիգալարրնատան կէթիրիլմիշ վէ մէվճուտ օլուպ, զայէթ էհվէն ֆի. յաթլէ ռահթըմագտա օլտուղու խաս. սէթէն իլան օլունուր։

ԻԼԱՆ

Ֆրէնկի իլէթի հասթալըզնա թիմար իշլեն, զայէթ ուսթա վէ մէշհուր միւսիւ Ալֆոնս Ֆրէս. րի նամ թատիպ, պու տէֆա Ֆրանսատան կէլիպ, Պէյօղլունատա, Լինարտի սոգաղընտա, դ. 4 խա. նէտէ իգամէթ իթմէքտէ օլուպ, իշպու իլէթի մէղքիւրէյէ տիւշար օլան քէսանը փէք թէղ պիր վագրթ իշլինատ տիւշար օլտուղու իլէթտէն բահա պուլտուրաճաղը, վէ հէր ճումատա կիւնէրի պիրա իւճրէթ հասթալարտա հիւանիւ տիգգատ իլէ վեղ. թա խտէճէյի, վէ սայիր կիւնէր տարի սատթ ալ. թրատան տօգուզա գատտար իւճրէթէթ թապիպլէսի. նի տիպ իլէ հասթալարտա պագաճաղը, վէ պաղը ճահիլէր բուպէրտա հէքիմէ կէլմէյէրինի չէքինիլէր խէ, հալէրինի Ֆրանսըզճա թահրիրէն իթիատ խ. լէնիպ, իւճրէթինիտէ մէքտուպէ լէֆֆէն իրսալ խտերլէր իսէ, եինէ մէքտուպ տէրուտինատ ըէչէթա. լարը քէնտուլէրինէ իրսալ օլունաճաղը իլան օլու. նուր։ 5

ԻԼԱՆ

Հօյկ նամ Ինդիլէզլէ պէր էճլաճը ՐԷ. ՀԷՐ օլարագ, բաչ վէ սաֆի օլան Աօրինա պալըզը ճիյէրի էաղը, Ամերիգայի Շըմալէրէ հէյսին Ալեղֆօրա ճէլէրէսինէ պո՝ը՝նան ֆապրիգասան կէլէպ, իլաճը մախսո՝ս էէրինէ խրիմալ օր՝նամագ իլէ՝ն, մո՝սիրիէրէն գէնէրէ գէն չըգարըմըզ Ամերինա ճիյէրլէրինինէ էապէրմըշ պէր, պո՝ էաղ հէր պիր գէ՝ըլէ. ֆէնա ըէնի վէ նախօր ՀԷՂԷԳԷՆ պիրի օր՝պ, իրիմալը կէրէ՝ էմրալը սապրէյէ վէ իլէ՝ը սայիրէի ճիլրիյէյէ, վէ կէրէ՝ պրճաճալը վէ ըրգօրպո՝ի իլէրինէ, պիրէյէրի նաֆի վէ գաղի իր՝ալիէ՝ պէր գէ՝ալ օր՝պ, վէ ալիյէֆ ի՝ալի՝նէ օլան չօճո՝գալրա վէ գինէր իլէրինէ գի՝պրինէալ օլան գէ՝սանը գէ՝ալ պէր գէ՝ալրէր, սապահ սիշամ պիր չօրպա գաղալը մըգ. գարի իլէպ, «օղրա ՐԻՎԳՐԻՃ իլէ արիրարագ կի՝նոգ պէրէր վէ էէգրիլէր գաղրգ գօր՝սո՝. իլէրինինէր, էաղը գէրէի՝ սօ՝գ պիր էէրգրգ իչէն պաղի գէրէ Ի՝օրիո՝ալանը, պո՝ ի՝ագգարը. գէ ալէրինի «ըճագ սո՝ իլէնէ վաղ իյալէգիչգէ էինէ սո՝ը՝ օր՝ը։

Օ՝իչ ի՝օր օ՝ը՝նան էաղրն գինէպ, Պէյօղլը՝նա գա գէսին մ՝ը՝ի՝ Օ՝ինօն, վէ Տէլլսո՝սգա նամ էճլաճըրրը էճլաչանէլէրինգգ սարրը. մագգա գրը։

ԳԱՄՊԻՏՕ ՖԻՏԱԹԼԷՐԻ ԳԱՅԻՍԷ ԻԼԷ ՄԱԱ ԸՍԲՕՆԹՕ

17 ՕԳՈՍՏՈՍ 1859

	Ղուրուշ
Լօնդրա օթաուզ պիր կիւն վասէ	. . . . .
Ֆրէդրիք Ց այ վասէ	165-164-64½
Փարիս	. . . . .
Մարսիլիա	262-260-62
Ամստրատամ	. . . . .
Վիէննա	. . . 555
Թրիէսթէ	. . . . .
Լիվորնօ	. . . . .
Ճէնովա. Լ. Ն.	. . . . .
Օտէսսա	. . . . .

ՄԷՍՔԻՒԲԵԱԹ ՖԻՏԱԹԼԷՐԻ ԳԱՅԻՍԷ ԻԼԷ

22 ՕԳՈՍՏՈՍ 1859

	Ղուրուշ
Սէճիտիէ լիրա առէտ	149½—149⅜
Մալէտ խազինէի թահվիլի	81—81½
» Ֆայիզի ալընմըշ	76¾—77
» Սէհիմ % սգօնիմօ	18⅓
Մէճիտիէ 20 լիք կիւմիւշ	29½
Ինկիլիզ լիրասը	164½
Ֆրանսըզ 20 ֆրանգլըգ	130½—130¼
» 5 » կիւմիւշ	32½
Բուսխա խմէրբանկ ալթաւն	133—133½
» գարպոմանց	25⅝
Ղնմէզ սօվրան ալթաւնի	228
» գրիմիզ չարգլը	78
» գուշլու բիալ	33½
Մաճար օլանակ % 108 արմ	73¼
Պէշլիք եարըմըգ % ակ	36—36½

ԷՄԹԱԱՑԻ ԷՃՆԷՊԻՑԷ

22 ՕԳՈՍՏՈՍ

ՐԻԼԼԷ ՇԷՐԷՐ	Ղուրուշ
Ինկիլիզ բրիմօ 6—10 լիպրա գնթը	440—450
Լիվէրբուլ 10 » »	400—420
Օլանտա տէպրու 6-10 » »	440—450
Ամէրիքա 8 » »	420—430
Ֆրանսըզ միւշէմմանը 10 » »	400—405
Ինկիլիզ թօղ »	370
Օլանտա էքսթրա »	370
» պիրինճի »	360
» իքինճի »	355
» իւչիւնճիւ »	350
Ֆրանսըզ »	350
ՏԷՄԻՐ	
Ինկիլիզ շէշիա լամա ատէօրթ քէօչէ	. . . .
եուվարագ »	75—76
Ինկիլիզ եարմա »	78—80
» սահ շէշիա իլէ »	130—135
» շէմզէր »	110—120
Մոսկով շէշիա »	. . . .
ԳԱԼԱՑ	
Գարա գուշ թամամ »	1380—1400
ԳՈՒՐՇՈՒՆ	
Ինկիլիզ »	220—225
Ֆրանսըզ »	. . . .
ՉԷԼԻՔ	
Պիր սըֆըր 0 »	280—300
Իքի » 00 »	. . . .
ՍԱՉՄԱՆ	
Մարսիլիա շէշիա »	230—240
Ինկիլիզ » 40 ակ կաբ պիր »	. . . .
Մօր պագամ »	48—50
Սանթամարթա » »	220—280
Զամբ գրպրըզ »	50—55
Շամ ինկիլիզ »	100—105
Կէօղ թաշը » ակ	. . . .

ԳԱՀՎԷ	
Գարբ ֆինօ % ակ	1380
Իքինճի » »	1280
Իւչիւնճիւ » »	1200—1250
ՉԻՎԻՏ	
Ինկիլիզ »	170—180
Գրբմըզ »	50—60
Պիպեր Լօնտրա Մարսիլիա »	8½—8¾
ՆԸՀԱՏԸՐ	
Ինկիլիզ »	8½—8¾
Մըրը Ռէվնուպ էօգ »	. . . .
Թանէքէ + Նշան շիֆթ սանարգ	450—455
Ամերիգա բամ 1070 արմ 1 կալան	14—14½
Ինկիլիզ »	15½—16

ԷՄԹԱԱՑԻ ՏԱԽԻԼԻՑԷ

22 ՕԳՈՍՏՈՍ

Թիֆթիք տէրէմ ակ	. . . . .
Ֆիլիկ Էնգարսէ »	. . . . .
Ճէհրի »	. . . . .
Գալ մամուշ »	. . . . .
Մաղը սիահ »	. . . . .
» ապլագ »	. . . . .
Խամ փամուգ Իզմիր »	. . . . .
» Հասբալը Մըսրը »	. . . . .
Սբղըր կէօնիւ »	. . . . .
Տօն եաղը Ամատօլու »	. . . . .
Քէօք պայա գնթը	. . . . .
Եարագ Բուսվէլի »	. . . . .
» Ամատօլու »	. . . . .
» Եայգանմըշ ակ	. . . . .

ՀԱԽԻՐԷ 22 ՕԳՈՍՏՈՍ

Թայզան Արնաուտ քիլէ	. . .
Խանայէ »	34½—36
Թայզան »	36—37
Գալաս »	30
Բուսվէլի Պալը ըգ »	24—25
Բուսվէլի Պուրզաղ »	25—26
Ազօֆ գըզըլճա »	34
Իպրայիլ » »	22—23
Իսմայիլ »	34½—37
Վառնա »	. . .
Բուսվէլի Պուրիսաղ գըզըլճա	23
Բուսվէլի Պալը ըգ »	. . .
Գալաս գօգօրօղ (մնըր պուղայ) »	16—17
Իպրայիլ »	. . .
Արփա բուսվէլի վէ Ամատօլու »	13—13½

Պալատկ պէրբ օլունան սէրի վէ գըզըլճա պուդ. տայ վէ արփա 195.000 քիլէ մէվճուտ պուլունուր։

ՄԷՃՄՈՒԱՑՐ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԷՄՈՒՐԼԱՐԸՆԴՆ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱՀԱԼԼԷՐԻ

ԱՍԻԹԱՆԷ · Պէօյիւք Եէնի խանատա Թիւլպէնտէան Յովակիմ։
ԻԶՄԻՐ · Սիմոնեան Յովհաննէս աղա · Սասթաճը։
ՊՐՈՒՍԱ · Կէմիճեան Նշան աղա։
ԷՏԻՐՆԷ · Պրուսալը Յովսէփ աղա։
ՎԱՐՆԱ Հաճի Կարապետ օղլու Յօվհաննէս աղա։
ԱՏԱՆԱ · Բալամուտ օղլու Յակոբ աղա։
ՊԻԼԻՃԻԿ · Տէրգուլիթ օղլու Պետրոս աղա։
ԳԱՅՍԷՐԻԷ · Պէյլէրեան Խաչատուր Պէյ։
ԷՆԴԱՐԷ · Սինեօր Ճիւվանի Լէօնարտ։
ԷԿԻՆ · Թարագճեան Յովսէփ աղա։
ՊԱՂԱՏԱՏ վէ ՄՈՒՍՈՒԼ · Աբիկեան Թովմաս աղա
ՄԱՐԱՇ · Զօրպաճը օղլու Հաճի Տէվլէթ աղա։
ԵՐԶՐՈՒՄ · Շապանեան Գրիգոր աղա։
ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ · Ռոկի օղլու Էնգարսէլի Կարապետ աղա։

ՄԻԵԼԼԻԹԻ ԴԱՊԵԹԱ
ՅՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

ԴԱՎԱԹԱՏԱ ԵՐՄԷՆԻ ՓԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕԳԱԼԸ Ն՝ 17
Ց · ՄԻՒՀԷՆՏԻՍԷԱՆԸ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆՏԷ